

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 43/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. februára 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. Č. a Ľ. Č., obaja bytom H., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na spravodlivé súdne konanie postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 342/05 z 30. novembra 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. Č. a Ľ. Č. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2006 doručená sťažnosť Ing. D. Č. a Ľ. Č., obaja bytom H. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie ich základného práva na spravodlivé súdne konanie postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 342/05 z 30. novembra 2005.

Zo sťažnosti a k nej priložených príloh vyplýva, že Mestský bytový podnik H. (ďalej len „žalobca“) viedol proti sťažovateľom súdne konanie o zaplatenie neuhradených zálohových faktúr za poskytnuté služby spojené s nájmom bytu, a to teplo a teplú úžitkovú

vodu. Dňa 30. novembra 2005 krajský súd napadnutým rozhodnutím potvrdil rozsudok prvostupňového súdu, ktorým boli sťažovatelia zaviazaní zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu. Sťažovatelia vo svojej ústavnej sťažnosti, ako aj v nasledujúcom podaní označenom ako „*Dodatočné zaslanie rozsudku KS zo dňa 20. 11. 05 so stručným sprievodným listom navrhovateľa ústavnej sťažnosti v zmysle § 49 - 58 zákona NR SR č. 38/93 Zb. z.*“ uviedli, že na pojednávaní na krajskom súde boli účelovo zneužitú sfalšované úradné doklady, ktoré predložil žalobca, čím bol ovplyvnený senát krajského súdu v neprospech sťažovateľov, a to napriek tomu, že krajský súd uznesením sp. zn. 17 Co 348/04 z 3. novembra 2004 sčasti zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu a nariadil vec došetriť ustanovením nového znalca. Pôvodný súdny znalec spresnil požadované informácie, nemohol ale podľa sťažovateľov založiť doklad o výnimke od Štátnej energetickej inšpekcie, Krajského inšpektorátu B., do posudku z technických dôvodov. Podľa sťažovateľov základné ľudské práva boli hrubo porušené podvodmi v nezávislom súdnictve, ako aj protiprávne vysokými finančnými požiadavkami v zimných mesačných zálohách. Sťažovatelia situáciu riešili písomným vypovedaním jednej z nákladových položiek spojenej s užívaním bytu. Sťažovatelia uviedli, že im bola zamietnutá žiadosť o udelenie súhlasu na realizáciu vlastného vykurovania, preto boli nútení založiť Spoločenstvo NR 454 a realizovať v časovej tiesni vlastné vykurovanie mimo prirodzeného monopolu, ktorý ich doslova zdieral. Navyše, nezodpovedným hospodárením boli podľa sťažovateľov hrubo porušené odborné platné zákony. Sťažovatelia ďalej namietajú, že napadnuté rozhodnutie sa neopiera o riešenie sporu ustanovenými znalcami, ktorí podávali záväzne návrh odborného riešenia spornej problematiky. Podľa názoru sťažovateľov žalobca sa dopustil bezdôvodného obohatenia, keď získal nepoctivé zdroje na podplácanie znalcov, Štátnej energetickej inšpekcie a pracovníčky okresného súdu. Nárok uplatnený žalobcom sťažovatelia považujú za nenárokovateľný, pretože nie je fakturačne podložený a požadovaná suma je abstraktná a protiprávna v zmysle legislatívy. Sťažovatelia tvrdia, že celkovú spotrebu do odstavenia tepla v októbri 2002 uhradilo Spoločenstvo NR 454 zo spoločného účtu, preto spochybňujú uplatnené nároky, keďže zmluvu o výkone správy neuzavreli.

Sťažovatelia sa vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa domáhajú zrušenia napadnutého rozsudku vydaného v konaní, ktoré podľa ich názoru nebolo spravodlivé,

pretože sčasti potvrdil „*neoprávnenú fiktívnu požiadavku finančných nárokov žalobcu*“ v konaní pred všeobecnými súdmi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv lebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie postupom a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 17 Co 342/05 z 30. novembra 2005.

Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že predmetný návrh nespĺňa všetky zákonom o ústavnom súde ustanovené náležitosti, ale vzhľadom na nižšie uvedené skutočnosti nepripadalo do úvahy vyzvať sťažovateľov na odstránenie väd tohto podania.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľov s uvedeným postupom a rozhodnutím krajského súdu a jeho skutkovým a právnym názorom uvedeným v napadnutom rozhodnutí, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v ich veci.

Z citovaného čl. 127 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmito právami a slobodami vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, pozri tiež nález sp. zn. II. ÚS 55/98 z 18. októbra 2001).

Pretože v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecného súdu, bolo v právomoci ústavného súdu len posúdenie, či účinky výkonu právomoci všeobecného súdu (v danom prípade krajského súdu) vo veci sťažovateľov sú zlučiteľné s relevantnými článkami ústavy.

V odôvodnení napadnutého rozsudku sp. zn. 17 Co 342/05 z 30. novembra 2005 krajský súd okrem iného uviedol:

„(...) Z výsledkov vykonaného dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne vyplynulo, že odporcovia získali na úkor navrhovateľa bezdôvodné obohatenie, pretože navrhovateľ im poskytol služby spojené s nájom bytu a to teplo a teplú úžitkovú vodu, za ktoré odporcovia neuhradili predpísané mesačné zálohové platby, tak ako boli špecifikované navrhovateľom. Odporcovia v prvom a druhom rade uznali, že tieto platby nerealizovali, bránili sa tým, že navrhovateľ im neposkytol službu tak ako mu to vyplývalo zo zákona o energetike č. 70/98 Z. z., ktorý platil v čase, za ktorý boli povinní platiť zálohové platby a kedy im bolo teplo a teplá voda dodávané. Navrhovateľ podľa ich tvrdenia nevyužil možnosť požiadať o výnimku podľa § 36 zákona č. 70/98 Z. z. od Štátnej energetickej inšpekcie v B. na montáž meracej techniky, čím by sa bola realizovala montáž

meračov tepla a tak by bol regulovaný odber tepla a nedochádzalo by k jeho úniku a tiež k prekurovaniu niektorých bytov.

Krajský súd po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka je dôvodný. Navrhovateľ preukázal opodstatnenosť svojho nároku, teda tú skutočnosť, že odporcovia v prvom a druhom rade neplatili zálohu za služby spojené s užívaním bytu a to za teplo a dodávku teplej vody za žalované obdobie roku 2001 v sume 5.239,- Sk, v roku 2002 v sume 17.010,- Sk, teda celkovo vo výške 22.249,- Sk, ktorá povinnosť im vyplývala z ust. § 696 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Takto odporcovia porušili svoju právnu povinnosť a keďže im navrhovateľ poskytoval tieto služby, teda teplo a dodávku teplej vody, získali na jeho úkor bezdôvodné obohatenie, ktoré sú povinní vydať v uplatnenej výške.

Navrhovateľ jednoznačne preukázal výšku a opodstatnenosť svojho nároku, pretože aj z výsledkov znaleckého dokazovania a to znaleckého posudku znalca Ing. K. C. z odboru energetiky vyplynulo, že pri oceňovaní dodávok tepla pre vykurovanie a dodávok teplej úžitkovej vody v rozhodnom období postupoval navrhovateľ v súlade s platnými právnymi a cenovými predpismi. Odporcovia nepreukázali nehospodárnu výrobu tepla. Jednotkové ceny tepla boli určené v súlade s platným cenovým predpisom za žalované obdobie, ktorý platil v rozhodnom období.

Z uvedených dôvodov krajský súd odvolanie odporcu v prvom rade nemohol považovať za opodstatnené a rozsudok okresného súdu vo veci samej, teda vo výroku, kde boli odporcovia zaviazaní zaplatiť navrhovateľovi sumu 22.249,- Sk ako vecne správny potvrdil. (...)“

Podľa názoru ústavného súdu uvedené odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom krajského súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia krajského súdu. Preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. februára 2006